

مراحل رشد کنترل توجه

ترجمه

دکتر مجید اوریادی زنجانی

دکترای گفتاردرمانی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی شیراز

✓ سطح ۱ (۰-۱ سالگی): نهایت حواس پرتی

توجه کودک از یک شیء، شخص یا رویداد به مورد دیگر منتقل می شود. هر رویداد جدید، از قبیل شخصی که در حال راه رفتن است، بلافاصله منجر به حواس پرتی کودک می شود. توجه غیرارادی بوده و توسط محرکات تسخیر می شود.

✓ سطح ۲ (۱-۲ سالگی): توجه تک کاناله

کودک می تواند به انتخاب خودش بر روی یک تکلیف عینی متمرکز شود. کودک قادر به تحمل مداخله کلامی یا بینایی از سوی فرد بزرگسال نمی باشد. کودک ممکن است لجوج یا خودسر نشان دهد، اما در واقع جهت تمرکز بر تکلیف در حال انجام، نیاز به نادیده گرفتن محرکات نامربوط دارد. توجه کودک ارادی است.

✓ سطح ۳ (۲-۳ سالگی): هنوز توجه تک کاناله

کودک قادر به توجه کردن به محرکات شنیداری و بینایی رقابت کننده ناشی از منابع مختلف نمی باشد؛ برای مثال، نمی تواند همزمان با بازی، به دستور فرد بزرگسال گوش دهد. اما، می تواند با کمک فرد بزرگسال توجه کامل خود را به گوینده معطوف ساخته و سپس دوباره به بازی مشغول شود.

✓ سطح ۴ (۳-۴ سالگی): هنوز توجه متناوب بین گوینده و تکلیف

در این مرحله کودک می تواند بدون کمک فرد بزرگسال، به طور خودانگیخته توجهش را بین گوینده و تکلیف در حال انجام منتقل سازد.

✓ سطح ۵ (۴-۵ سالگی): توجه دو کاناله

کودک قادر است بدون این که نیازی به نگاه کردن به فرد بزرگسال داشته باشد، راهنمایی های کلامی وی در رابطه با آن فعالیت را درک نماید. ممکن است دامنه تمرکز هنوز کوتاه باشد، اما امکان آموزش گروهی وجود دارد. در این مرحله کودک قادر است تا دست به برداشت انتخابی اطلاعات بزند. همچنین، می تواند بر روی یک جنبه از یک موقعیت پیچیده متمرکز شود.

✓ سطح ۶ (۵-۶ ساله): مرحله نهایی

کانال های شنیداری، بینایی و دستی به طور کامل یکپارچه می شوند. توجه به خوبی برقرار شده و حفظ می شود. کودک به تدریج قادر به نادیده گرفتن اطلاعات ناخواسته و نامربوط شده و تنها بر روی جنبه های اصلی متمرکز می شود.